

V a l t i o n e u v o s t o n päätös Sähkö-Virkeät Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Seppäsperä–Multia).

Annettu Helsingissä 24 päivänä maaliskuuta 2022

Sähkö-Virkeät Oy (jäljempänä hakija) on pyytänyt lupaa saada lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Keuruun kaupungissa ja Multian kunnassa.

Lunastus alkaa Keuruun kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Leppämäki 249-408-11-53 ja päättyy Multian kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Karala 495-405-2-34. Johdon pituus on noin 10 kilometriä.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa uusi 110 kV voimajohto välille Seppäsperä–Multia. Hankkeen tavoitteena on täyttää Multian kunnan keskustaajaman sähkönjakeluverkon laatuvaatimukset. Sähkömarkkinalain mukaan asemakaava-alueille tullaan tulevaisuudessa sallimaan vain kuusi tuntia kestävät sähkökatkot. Tämän veloitteen täyttämiseksi Multian seudun sähkönjakelua on vahvistettava uudella sähköasemalla, jonka sähkönsyöttö toteutetaan puuvarmalla 110 kV voimajohdolla.

Multian kunnan keskustan alue on aina ollut ilman sähköasemaa, eikä seudulta ole myöskään varayhteyksiä naapuriryhtiöiden sähköverkkoon. Tämän takia pitkätkin sähkökatkot alueella ovat mahdollisia ja jos uusia linjoja ei rakenneta, jopa todennäköisiä. Multian keskustan sähkönsyöttö tapahtuu nykyisin kahdella metsäisen alueen läpi kulkevalla 20 kV johdolla. Hakija omistaa Petäjävesi–Virrat 110 kV voimajohdon, johon uusi voimajohto on tarkoitus liittää.

Energiavirasto on myöntänyt johdolle hankeluvan 24.5.2016.

Hankkeesta on laadittu ympäristöselvitys. Selvityksen perusteella hankkeesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Pyydetyt lausunnot

Keski-Suomen ELY-keskus on todennut, että voimajohdon ei voi katsoa heikentävän liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaijanpuron purouoman säilyminen luonnontilaisena on otettava huomioon voimajohdon pylväiden sijoittelussa ja linjan hakkuissa. Puuston hakkuut linjalta ja rakentamistoimet on tehtävä lintujen pesimäkauden ulkopuolella.

Keski-Suomen liitto on todennut, että voimajohdon linjaus on maakuntakaavan mukainen.

Keuruun kaupungilla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta.

Multian kunta on todennut, että hanke on kannatettava. Voimajohto on rakennettava siten, että yksityisille maanomistajille ei aiheudu kohtuutonta haittaa ja maanomistajia tarvittaessa kuullaan. Myöhemmin toimittamassaan lisälausunnossa kunta on vaatinut, että hakija tekee voimalinjahankkeen kakkosvaihtoehdosta vastaavanlaisen ympäristöselvityksen kuin ykkösvaihtoehdosta, jotta vaihtoehtoja voidaan arvioida puolueettomasti.

Keski-Suomen museo on todennut, että linja on rakennettava siten, että paikallisesti rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaan Multian Karalan talon pihapiirin arvoja ja Multian Kopolan maatalousmaiseman rakennusperintö- ja maisema-arvoja ei heikennetä.

Maanomistajien kannanotot

Hanke kohdistuu 24 kiinteistön alueeseen. Kyseisten kiinteistöjen omistajat ja käyttöoikeuden haltijat ovat etukäteen antaneet suostumuksensa lunastukseen lukuun ottamatta 13 tilan ja yhden tiealueen omistajia. Heille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslain 9 §:n 4 momentissa säädetään.

Hannu Ronkola on todennut, että linja sijaitsee noin 100 metrin päässä asunnosta ja aiheuttaa asukkaille huomattavaa haittaa. Ronkola on esittänyt vaihtoehtoista linjausta.

Arto ja Riitta Laitinen ovat esittäneet, että maakaapelointivaihtoehtoa tulisi selvittää. Normaalisti poikkeavista tai pitkäkestoisista sähkökatkoista ei ole tähän mennessä ollut haittaa.

Johannes Lehtomäki on vastustanut voimajohtolinjausta. Noin viiden kilometrin päässä Multian keskustasta kulkee Fingridin voimalinja. Sähköasemaa ollaan sijoittamassa ympäristön kannalta hyvin herkkään paikkaan eikä sijoit-

tamisesta ole käyty neuvotteluja maanomistajan kanssa. Lausunnon antajan kiinteistöllä sijaitsee ennestään 20 kV sähkölinja. On kohtuutonta sijoittaa useampia sähkölinjoja saman maanomistajan maille niin että yli 10 prosenttia maista jää linjojen alle. Voimalinja kulkisi 100 metrin päässä asuintalosta.

Hakijan vastine

Hakija on todennut Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnon, että Kaijanpuron kohdalla lähin pylväk on suunniteltu yli 50 metrin etäisyydelle purosta, jolloin rakennustöistä ei aiheudu vaaraa purouomalle.

Hakija on todennut Multian kunnan lausunnon, että hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä eikä ELY-keskus ole sellaista myöskään vaatinut. Hakija päätti tarkempaan suunnitteluun valitun ykkösvaihtoehdon linjauksesta esisuunnittelun jälkeen muun muassa viranomaiskokousten ja ympäristöselvitystyön perusteella. Multian kunta oli edustettuna kokouksissa. Kakkosvaihtoehdon puolesta ei esitetty tukevia kannanottoja koko esisuunnittelun aikana. Kopolan maisema-alueelle kohdistuva haitta on poistettu lyhentämällä alkuperäistä linjausta noin kolme kilometriä.

Hakija on todennut Keski-Suomen museon lausunnon, että lausunnon antamisen jälkeen linjaa on lyhennetty niin, että Karalan talo ja Kopolan maatalousmaisema jäävät kokonaan vaikutusalueen ulkopuolelle.

Hakija on todennut Hannu Ronkolan lausunnon, että voimajohdon keskilinja sijoittuu yli sadan metrin etäisyydelle asuintalosta. Pihapiirin ja voimajohdon välissä kasvaa metsää, joka peittää näkyvyyttä. Pihapiiri sijoittuu pois päin voimajohdosta. Suunnittelun aikana on tutkittu myös kauempana kiertäviä reittejä. Voimajohtoreitistä tulisi tällöin pidempi, jolloin sen kokonaisvaikutus kasvaisi. Kiinteistön arvon alenemisesta maanomistajat ovat oikeutettuja hakemaan korvausta lunastustoimituksessa täyden korvauksen periaatteen mukaisesti.

Hakija on todennut Arto ja Riitta Laitisen lausunnon, että hankkeen taustana on käyttövarmuuden parantaminen sähkömarkkinalain edellytysten mukaisiksi ja puuvarma 110 kV ilmajohto on hakijan puolesta todettu tässä tapauksessa parhaaksi toteutustavaksi muun muassa käyttövarmuus-, rakennettavuus- ja kustannussyistä. Maanomistajille koituvat taloudelliset menetykset tullaan korvaamaan lunastustoimituksessa.

Hakija on todennut Johannes Lehtomäen lausunnosta, että Fingridin kanta asiakasliittymiin on, että siirtoverkon käyttövarmuuden ja sähköverkkojen keskinäisen kustannustehokkuuden vuoksi pienitehoiset liittynät tulisi liittää ensisijaisesti suurjännitteisiin jakeluverkkoihin tai tämän mahdollisuuden puuttuessa kantaverkkoon siirtokyvyn ja teknisten reunaehtojen puitteissa. Kantaverkkoon liittyminen olisi myös alueellisen sähköjakeluverkon haltijan Keuruun Sähkön kannalta hankala. Rengaskytkenät muiden sähköasemien kanssa estyvät ja kytkennät olisi tehtävä katkojen kautta. Myös loissähkön kompensointi vaikeutuisi ja tulisi huomattavasti kalliimmaksi.

Voimajohdon päätepisteeseen rakennettavan sähköaseman paikkaa on siirretty alkuperäisestä suunnitelmasta noin kolme kilometriä etelään. Siirto tehtiin alueen maanomistajien toivomuksesta. Voimajohdosta aiheutuvat taloudelliset menetykset korvataan lunastustoimituksessa täyden korvauksen periaatteella.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä että johtosuunta on tarkoituksenmukainen.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa Sähkö-Virkeät Oy:lle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Keuruun kaupungissa ja Multian kunnassa. Lunastus alkaa Keuruun kaupungissa sijaitsevalta kiinteistöltä Leppämäki 249-408-11-53 ja päättyy Multian kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle Karala 495-405-2-34. Johdon pituus on noin 10 kilometriä. Johtoaukean leveys on 26 metriä. Sen kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle.

Johdon omistajalla on sähkönsiirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämistä tai sinne pystyttämistä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.

- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 23 metriä lähemmäksi johdon keskilinjaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäväksi.

Hakija on ennakkohaltuunottolupaa pyytäessään esittänyt, että voimajohdon on tarkoitus valmistua mahdollisimman pian. Koska hankkeella on kiire, valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 58 §:n nojalla myöntää hakijalle oikeuden ottaa haltuunsa lunastettavan omaisuuden ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa (ennakkohaltuunottolupa).

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Elinkeinoministeri

Mika Lintilä

Ylitarkastaja

Johanna Juvonen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keuruun kaupunki
Multian kunta
Sähkö-Virkeät Oy
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan, asiamiehen tai luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 510 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi